

Jeg forstod den konstitutionelle Forhandling, der førtes i Gaar, saaledes som om det er det høie Things Mening, at nu er Regjeringen, Ministeriet, godt tænket, som en vis Skabning sagde, den sad paa Flæsket. Nu er Regjeringen godt tænket, den har ingen Trang til Forandring i dens nuværende Stilling. Det er ikke den, der særlig føler Øyst til at komme paa Lovens Grund, nu er det os, for hvem det gjælder at høre af og komme til Forstaelse, Forlig, eller hvad det skal kaldes. Det er rigtignok den omvendte Stilling af, hvad det var før. For antog man, at den Vel, den høie Regjering var betraadt fra den 1ste April 1885, var mindre behagelig for den, og at den maatte dog vilde blive bestrøet med flere Torne, end Regjeringen den Gang havde ventet, og at derimod for os, for Oppositionen, var Stillingen klar, og i Virkeligheden god. Vi stode paa Grundlovens Grund, med den historiske Ret og Praxis paa vor Side, med det hele Folk, det demokratiske Folk samlet om os, med en vorende Stemning, vi kunde holde ud. Jeg forstaar ikke, hvordan det kan være, at Situationen saa væsentlig har forandret sig, jeg forstaar ikke, at nu er det det høie Ministerium, der staar saa godt, og os, der staar afventende, om det høie Ministerium ikke kommer tilbage paa Lovens Grund. Min Mening er nu, at hvis Stillingen er saaledes — men derom skal jeg nu ikke disputere med det høie Thing, det vilde jo være ubilligt af mig, Enhver maa selv dømmе sine Tanker, sine Forestillinger og sit Sindelag — men hvis det er saa, da ligger denne Forandring ikke i Retkaffenheden af den Udførd, som det høie Ministerium har vist — jeg mener den grundlovmæssige Retkaffenhed — og heller ikke i disse provisoriske Handlingers indre Værd og Betydning for Samsundet. I ingen af disse Henseender saa lidt som i nogen anden, kan det høie Ministerium have vundet nogen særlig Fremgang for en grundlovmæssig Betragtning. Er dets Stilling da saa meget bedre, sikrere, seirrigere, stoltere, at det er Ministeriet, der nu kan bestemme, om vi skulle her eller der, uden nogensomhelst Nervositet, som man har sagt, saa skønner jeg ikke rettere end at Feilen — eller om Forladelse, at jeg siger Feilen, jeg vil jo ikke bedømme det høie Thing — saa skønner jeg ikke rettere, end at Grunden dertil er den forandrede Politikk, som Folkethinget, og som Folge deraf en stor Del af Folket er staaet ind paa. Den Gang Ministrene for at forbyde deres Udførd førte Batterierne op i Kjøbenhavn og lode Provisorierne gaa ud over det hele Land, da er det min Overbevisning, at Mi-

nisteriet sølte sig langt svagere, end da det kunde begynde at tage disse Batterier ind igjen. Det var jo ulykkelig nok for Samsundet i dets Umindelighed med disse Provisorier, men det var dog ikke Noget at lade sig forkræffe af. Naar man tror at have Erfaring for, at Folkethingets Modstand ikke hjalp, saa tager man fuldstændig fejl. De skulde have set, hvorledes det høie Ministerium vilde have gjort sig fast inden kort Tid, hvis det havde faaet Lov til at føre paa den Maade. Jeg mener imidlertid, at det ikke er ganske rigtigt, at Ministeriet sidder saa godt. Jeg vil indrømme, at relativt, i Forhold til tidligere, har det Grund til at kunne sige til sig selv: Hidtil vel reist! Meget har det faaet forandret, og jeg indrømmer, at for hvert Stykke, det gik tilbage for Oppositionen, har det kunnet møde i Statsraadet og sige til sig selv og Statsraadets Medlemmer: Sagde vi det ikke nok? Naar vi blot staa fast, gav man efter. Man har givet efter, det indrømmer jeg, men Enden er ikke endda. Jeg tror, at det ærede Ministerium alligevel er kommet ind paa en Vel, hvis uheldige følger ville forfølge det, hvorlænge det end sidder. Tag nu f. Ex. dets Fæstningsvæsen. Nu have de faaet dette nye Dannevirke omkring Kjøbenhavn, men der er jo intet Menneſke, der tror, at det er en Fæstning. Det er jo i Sandhed en Illusion, der er sendt ud over Landet, ligesom den, man sendte ud i 1862 og 1863 med Hensyn til Dannevirke, en Illusion, som gjorde Ulykke, og bragte de Tusinder af Taarer, dengang Dannevirke blev rømmet, fordi Folket havde troet, at der var bygget Fæstninger, at der var Villie og at der var Midler til at forbyde sig i alt Fald for en Tid mod Syd, selv mod en stærk Magt. Altkurat den samme Illusion sende jo nu Kjøbenhavns provisoriske Forter ud over Landet. Dette nye Dannevirke vil ogsaa i den Henseende bringe Skuffelse som i alle andre. Nu sidde vi med dette nye, men er der noget Menneſke, der tror, at man for 10—12 Millioner kan udrette noget Betydeligt i Diemed, hvortil man stadig har forlangt Millioner i Sneesevis? Nu sidder man med det. Men hvad mener man at opnaa, selv om de ere aldrig saa flittige i disse Aar og tage for sig af Provisorierne? Skal man ogsaa have provisorisk forandret de organisatoriske Love? Hvor faar man Artilleri fra, og i det Hele den Personforsøgelse, som dertil vil kræves, den forandrede Tjenestetid, som vil kræves, og de dertil hørende Bevillinger? Naar den Dag kommer, at Kampen ender, om end kun for et Aar, mellem Folkething og Regjering, da de have anerkjendt hinanden ved Bed-